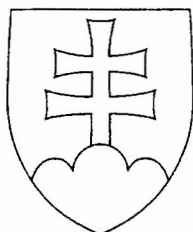

29.6.11
Kly

7S/37/2011 - 25
7011200324

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

75-41-1011

Krajský súd v Košiciach v senáte, zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Tamary Sklenárovej a členov senátu JUDr. Judity Jurákovej a JUDr. Evy Baranovej, v právnej veci navrhovateľa Jaroslava Š a r i š s k é h o , bytom Smižany, Zelená ul. č. 574/55, zast. advokátom JUDr. Štefanom Kamenickým, AK Spišská Nová Ves, Hviezdoslavova č. 7, proti odporkyňi Obci Smižany, Nám. M. Pajdušáka č. 50, o návrhu na ochranu pred nezákonným zásahom orgánom verejnej správy takto

r o z h o d o l:

Návrh z a m i e t a .

Navrhovateľovi právo na náhradu trov konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Návrhom zo dňa 22. 03. 2011 doručeným Krajskému súdu v Košiciach dňa 01. 04. 2011 sa žalobca domáhal ochrany pred nezákonným zásahom odporkyne podľa § 250v Občianskeho súdneho poriadku (O. s. p.) a žiadal, aby súd zakázal obci Smižany pokračovať v porušovaní práva navrhovateľa uplatňovať mandát poslanca Obecného zastupiteľstva obce Smižany na základe oznámenia obce Smižany č. OCÚ/721/2011 zo dňa 08. 03. 2011 o zániku mandátu poslanca Obecného zastupiteľstva obce Smižany navrhovateľovi a prikázať obci Smižany umožniť navrhovateľovi uplatnenie mandátu poslanca Obecného zastupiteľstva obce Smižany v lehote 5 dní od právoplatnosti rozsudku.

V návrhu uviedol, že v novembri 2010 bol vo voľbách do samosprávy obcí riadne zvolený za poslanca Obecného zastupiteľstva obce Smižany. Svoj mandát riadne uplatňoval. Dňa 08. 03. 2011 mu bolo odporkyňou doručené oznámenie o zániku mandátu poslanca Obecného zastupiteľstva obce Smižany podľa § 11 ods. 2 písm. b) zák. č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, z odôvodnenia ktorého vyplýva, že predseda klubu poslancov Obecného zastupiteľstva v Smižanoch pán Miroslav Grečko na druhom zasadnutí Obecného zastupiteľstva dal na vedomie, že navrhovateľovi zanikol mandát poslanca, pretože v čase zloženia sľubu poslanca dňa 27. 12. 2010 bol zamestnancom obce Smižany. Konštatoval tiež, že funkcia poslanca obecného zastupiteľstva je nezlučiteľná s funkciou zamestnanca obce. Navrhovateľ v návrhu poukázal na to, že obec požiadala o preskúmanie jeho poslaneckého mandátu Okresnú prokuratúru v Spišskej Novej Vsi, Ministerstvo vnútra SR, ako aj advokátsku kanceláriu SOTAK, s. r. o., Košice. Ďalej uviedol, že starosta obce požiadala klub poslancov obecného zastupiteľstva na 3. zasadnutí dňa 17. 02. 2011, aby vyčkali do vypracovania odborného právneho stanoviska. Klub poslancov obecného zastupiteľstva napriek tomu žiadal doplniť bod programu o zloženie sľubu poslanca. Ako náhradník nastúpil pán Miroslav Horváth a zložil zákonom predpísaný sľub poslanca obecného zastupiteľstva.

Navrhovateľ postup odporkyne realizovaný na základe konania klubu považuje za nezákonný, preto dňa 22. 03. 2011 oznámil odporkyňi svoj nesúhlas s oznámením o zániku jeho poslaneckého mandátu a tiež to, že toto oznámenie považuje za neplatné. Ako podstatný argument svojho stanoviska aj návrhu uviedol, že odporkyňa si nesprávne vyložila pojem zamestnanec, v dôsledku čoho dospela k nesprávnemu právnomu záveru ohľadom zániku mandátu.

Navrhovateľ zároveň uviedol, že dňa 04. 01. 2010 uzavrel s Obcou Smižany dohodu o pracovnej činnosti na dobu určitú do 31. 12. 2010. Jej predmetom bolo roznášanie obecných novín v rómskej osade v rozsahu 10 hodín mesačne. Za túto činnosť mu bola Obcou Smižany poskytovaná odmena. Poukázal na to, že dohodnuté práce na základe tejto dohody vykonal ku dňu 06. 12. 2010 za mesiac december v celom dohodnutom mesačnom rozsahu, t. j. 10 hodín. Zdôraznil, že ešte v mesiaci december 2010 pred zložením sľubu poslanca obecného zastupiteľstva opakovane navštívil obecný úrad so žiadosťou o ukončenie dohody o pracovnej činnosti. S poukazom na ust. § 223, § 11 ods. 1, ako aj § 228a Zákonníka práce uviedol, že z týchto zákonných ustanovení vyplýva, že dohoda o pracovnej činnosti zo dňa 04. 01. 2010 nemá charakter závislej práce, ako to má na zreteli ust. § 1 ods. 2 Zákonníka práce. Zastáva názor, že pre posúdenie právneho vzťahu medzi ním a obcou Smižany nie je rozhodujúce, v akej forme bol tento vzťah upravený, ale dôležitý je obsah daného pracovného vzťahu, teda nemôže ísť v tejto veci o pracovno-právny vzťah. Z uvedeného dôvodu nemohlo u neho dôjsť ani k zániku mandátu poslanca podľa § 25 ods. 2 písm. i) v spojení s § 11 ods. 2 písm. b) zák. č. 369/1990 Zb.

Odporkyňa v písomnom vyjadrení zo dňa 28. 04. 2011 navrhla návrhu vyhovieť. Vo vyjadrení uviedla, že navrhovateľ kandidoval za poslanca Obecného zastupiteľstva v Smižanoch a vo voľbách, ktoré sa konali dňa 27. 11. 2010 v obci bol zvolený za poslanca Obecného zastupiteľstva v Smižanoch. Dňa 27. 12. 2010 zložil zákonom predpísaný sľub poslanca obecného zastupiteľstva. Overenie platnosti sľubu a nezlučiteľnosti funkcií konštatovala na prvom zasadnutí obecného zastupiteľstva predsedníčka mandátovej komisie.

Na druhom zasadnutí Obecného zastupiteľstva v Smižanoch, ktoré sa uskutočnilo dňa 20. 01. 2011 pred hlasovaním o programe zasadnutia vystúpil predseda klubu poslancov Obecného zastupiteľstva v Smižanoch pán Miroslav Grečko, ktorý uviedol, že poslancovi obecného zastupiteľstva Jaroslavovi Šarišskému zanikol dňa 27. 11. 2010 mandát poslanca obecného zastupiteľstva podľa § 11 ods. 2 písm. b) zákona o obecnom zriadení a zároveň predložil písomné odôvodnenie svojho tvrdenia. Navrhovateľ uzavrel s Obcou Smižany dňa 04. 01. 2010 dohodu o pracovnej činnosti podľa § 228 Zákonníka práce na dobu určitú do 30. 12. 2010. Podľa tejto dohody sa zaviazal, že v roku 2010 bude roznášať obecné noviny v rómskej osade v Smižanoch. Dohodnutý rozsah pracovného času bol 10 hodín mesačne vždy po vydaní mesačníka dodávateľom. Podľa dochádzkovej listiny za mesiac december 2010 navrhovateľ vykonal prácu v dňoch 05. a 06. 12., ako to vyplýva aj z prihlášky do sociálnej poisťovne. Pri osobnom stretnutí navrhovateľ prehlásil, že v mesiaci december opakovane navštívil obecný úrad, kde žiadal ukončiť dohodu o pracovnej činnosti. Dňa 09. 12. 2010 osobne starostovi obce oznámil, že rozniesol Smižiansky hlásnik v rómskej osade a tým ukončil prácu pre Obec Smižany. Dňa 30. 12. 2010 zaslala obec Smižany Sociálnej poisťovni v Spišskej Novej Vsi registračný list fyzickej osoby z dôvodu odhlásenia poistenca pána Jaroslava Šarišského z registra poistencov sociálnej poisťovne. Na uvedenom bol nesprávne uvedený dátum zániku poistenia. Zamestnávateľ bol totiž povinný odhlásiť zamestnanca z registra poistencov najneskôr v deň nasledujúci po skončení pracovno-právneho vzťahu, čiže po vykonaní dohodnutej práce. V písomnom vyjadrení zároveň uviedla, že na treťom zasadnutí obecného zastupiteľstva dňa 17. 02. 2011 po otvorení zasadnutia a prečítaní programu zasadnutia predseda klubu poslancov obecného zastupiteľstva navrhol zmeniť bod č. 2 programu na sľub nového poslanca za volebný obvod č. 2. Starosta požiadal klub poslancov, aby počkal do vypracovania odborného právneho stanoviska advokátskou kanceláriou k otázke, týkajúcej sa zániku poslaneckého mandátu navrhovateľa, pričom klub poslancov aj napriek tomu trval na doplnení bodu programu o zloženie sľubu poslanca. Ako náhradník v zmysle § 51 zákona o obecnom zriadení nastúpil pán Miroslav Horváth a zložil zákonom predpísaný sľub. Na základe uvedeného Obec Smižany dňa 08. 03. 2011 navrhovateľovi oznámila, že mu zanikol mandát poslanca Obecného zastupiteľstva v Smižanoch. Dňa 15. 03. 2011 navrhovateľ adresoval na Obec Smižany sťažnosť, ktorou sa domáhal svojich práv a právom chránených záujmov, ktoré mu boli ukrátené nezákonným zásahom orgánu verejnej správy. Sťažnosť bola prešetrovaná hlavnou kontrolórkou obce a navrhovateľovi bolo doručené oznámenie zo dňa 07. 04. 2011, v ktorom sa konštatuje, že sťažnosť nebola opodstatnená. Dňa 22. 03. 2011 navrhovateľ vyslovil nesúhlas s oznámením o zániku jeho poslaneckého mandátu.

Pred začatím konania podľa § 250v O. s. p. súd zisťoval, či sú splnené zákonné podmienky pre toto konanie. Podľa ods. 3 cit. zák. ustanovenia skúmal prípustnosť návrhu z pohľadu vyčerpania prostriedkov nápravy, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis a dodržania subjektívnej 30-dňovej a objektívnej ročnej lehoty na podanie návrhu. V danom prípade bolo oznámenie o zániku mandátu poslanca navrhovateľovi doručené dňa 08. 03. 2011, návrh na začatie konania bol podaný dňa 01. 04. 2011, z čoho je potrebné vyvodit' záver, že v danom prípade bola zachovaná 30-dňová lehota na podanie návrhu. Z obsahu administratívneho spisu tiež vyplýva, že navrhovateľ podal proti postupu obecného zastupiteľstva v tejto súvislosti sťažnosť, adresovanú Obci Smižany zo dňa 15. 03. 2011, ktorú odporkyňa, ako to vyplýva z oznámenia o výsledku prešetrovania sťažnosti zo dňa 07. 04.

2011 považovala za neopodstatnenú. Z uvedeného hľadiska je potrebné považovať návrh navrhovateľa za prípustný.

Podľa § 25 ods. 2 písm. i) zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov mandát poslanca zaniká v prípadoch podľa § 11 ods. 2 zákona.

Funkcia poslanca obecného zastupiteľstva je nezlučiteľná s funkciou zamestnanca obce, v ktorej bol zvolený (§ 11 ods. 2 písm. b) zák. č. 369/1990 Zb.).

Podľa § 1 ods. 1 zák. č. 311/2001 Z. z. (Zákonník práce) v znení neskorších predpisov tento zákon upravuje individuálne pracovno-právne vzťahy v súvislosti s výkonom závislej práce fyzických osôb pre právnické osoby alebo fyzické osoby a kolektívne pracovno-právne vzťahy.

Za závislú prácu, ktorá je vykonávaná vo vzťahu nadriadenosti zamestnávateľa a podriadenosti zamestnanca sa považuje výlučne osobný výkon práce zamestnanca pre zamestnávateľa podľa pokynov zamestnávateľa, v jeho mene, za mzdu alebo odmenu v pracovnom čase, na náklady zamestnávateľa, jeho výrobnými prostriedkami a na zodpovednosť zamestnávateľa a ide o výkon práce, ktorý pozostáva prevažne z opakovania určených činností (§ 1 ods. 2 Zákonníka práce).

Podľa § 1 ods. 3 Zákonníka práce závislá práca môže byť vykonávaná výlučne v pracovnom pomere, v obdobnom pracovnom vzťahu alebo výnimočne za podmienok ustanovených v tomto zákone aj v inom pracovno-právnom vzťahu.

Zamestnanec je fyzická osoba, ktorá v pracovno-právnych vzťahoch a ak to ustanovuje osobitný predpis aj v obdobných pracovných vzťahoch vykonáva pre zamestnávateľa závislú prácu.

Podľa § 223 ods. 1 posledná veta Zákonníka práce, na pracovno-právny vzťah založený dohodami o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru sa vzťahujú ustanovenia prvej časti.

Podľa § 228a ods. 2 Zákonníka práce dohodu o pracovnej činnosti je zamestnávateľ povinný uzavrieť písomne, inak je neplatná. V dohode o pracovnej činnosti musí byť uvedená dohodnutá práca, dohodnutá odmena za vykonávanú prácu, dohodnutý rozsah pracovného času a doba, na ktorú sa dohoda uzatvára. Jedno vyhotovenie dohody o pracovnej činnosti je zamestnávateľ povinný vydať zamestnancovi.

Podľa ods. 3 cit. zák. ustanovenia dohoda o pracovnej činnosti sa uzatvára na určitú dobu alebo na neurčitý čas. V dohode možno dohodnúť spôsob jej skončenia. Okamžité skončenie dohody možno dohodnúť len na prípady, v ktorých možno okamžite skončiť pracovný pomer. Ak spôsob skončenia nevyplýva priamo z uzatvorenej dohody, možno ju skončiť dohodou účastníkov k dohodnutému dňu a jednostranne len výpoveďou bez uvedenia dôvodu s 15-dennou výpoveďnou dobou, ktorá sa začína dňom, v ktorom sa písomná výpoveď doručila.

Podľa § 250v ods. 1 O. s. p. fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá tvrdí, že bola ukrátená na svojich právach a právom chránených záujmoch nezákonným zásahom orgánu verejnej správy, ktorý nie je rozhodnutím, a tento zásah bol zameraný priamo proti nej alebo v jeho dôsledku bol proti nej priamo vykonaný, môže sa pred súdom domáhať ochrany proti zásahu, ak taký zásah alebo jeho dôsledky trvajú alebo hrozí jeho opakovanie.

Súd o návrhu na ochranu pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy rozhodne rozsudkom. Súd návrh zamietne, ak nie je dôvodný, alebo návrh nie je prípustný.

Podľa oznámenia obce o zániku mandátu poslanca zo dňa 08. 03. 2011 právnu skutočnosťou majúcou za následok zánik mandátu poslanca bola kolízia postavenia navrhovateľa ako poslanca obecného zastupiteľstva so statusom zamestnanca obce, v ktorej bol zvolený (§ 25 ods. 2 písm. i) a § 11 ods. 2 písm. b) o obecnom zriadení). Úlohou súdu bolo preto posúdiť, či navrhovateľ uzavretím dohody o pracovnej činnosti zo dňa 04. 01. 2010 mal postavenie zamestnanca Obce Smižany.

Z ust. § 223 ods. 1 Zákonníka práce nesporne vyplýva, že aj právny vzťah založený dohodou o pracovnej činnosti má charakter pracovno-právneho vzťahu. § 11 ods. 1 Zákonníka práce definuje zamestnanca ako fyzickú osobu vykonávajúcu pre zamestnávateľa závislú prácu v pracovno-právnom vzťahu a ak to ustanovuje osobitný predpis aj v obdobných pracovných vzťahoch. Zákonné znaky závislej práce sú definované v § 1 ods. 2 Zákonníka práce tak, že ide o prácu osobne vykonávanú zamestnancom vo vzťahu nadriadenosti zamestnávateľa a podriadenosti zamestnanca, pričom musia byť kumulatívne splnené aj ďalšie podmienky. Musí ísť o prácu, ktorá je vykonávaná podľa pokynov zamestnávateľa, v jeho mene, za mzdu alebo odmenu v pracovnom čase na náklady zamestnávateľa, jeho výrobnými prostriedkami, na zodpovednosť zamestnávateľa a ide o výkon práce, ktorá pozostáva prevažne z opakovania určených činností.

Z obsahu dohody o pracovnej činnosti zo dňa 04. 01. 2010 vyplýva, že táto dohoda bola uzavretá medzi zamestnávateľom Obcou Smižany a zamestnancom Jaroslavom Šarišským podľa § 228a Zákonníka práce. Na základe tejto dohody zamestnanec mal nastúpiť do práce dňa 05. 01. 2010. Zaviazal sa pre zamestnávateľa vykonávať roznášku obecných novín v rómskej osade. Miestom výkonu práce bola Obec Smižany a dohodnutý rozsah pracovného času 10 hodín mesačne. Dohoda bola uzavretá na dobu určitú do 30. 12. 2010 s tým, že zamestnanec bude vykonávať prácu osobne a za vykonanú prácu mu poskytne zamestnávateľ odmenu 39,50 eur. Táto je splatná vo výplatných termínoch určených u zamestnávateľa pre výplaty mzdy. Z uvedenej dohody zároveň vyplýva, že zamestnanec je povinný vykonávať práce svedomite, riadne a hospodárne podľa dohodnutých podmienok a v súlade s predpismi vzťahujúcimi sa na ich výkon najmä s predpismi na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. Zamestnávateľ sa zaviazal zamestnancovi vytvoriť pracovné podmienky zabezpečujúce riadny a bezpečný výkon práce. Dňa 05. 01. 2010 navrhovateľ podpísal záznamy o oboznámení zamestnanca Obecného úradu Smižany s predpismi a zásadami na zaistenie ochrany pred požiarmi, ako aj predpismi a zásadami na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. Súčasťou administratívneho spisu je aj dochádzková listina za obdobie január až december 2010, z ktorej vyplýva, že navrhovateľ vykonával prácu v zmysle uzavretej dohody o pracovnej činnosti pravidelne každý mesiac v dohodnutom

rozsahu. Z registračného listu fyzickej osoby súd zistil, že navrhovateľ bol z poistenia odhlásený ku dňu 30. 12. 2010, pričom poistenie trvalo od 05. 01. 2010.

Z uvedených skutočností vyplýva, že práce, ktoré navrhovateľ vykonával pre Obec Smižany na základe dohody o pracovnej činnosti zo dňa 04. 01. 2010 zodpovedali definícii závislej práce v zmysle § 1 ods. 2 Zákonníka práce tak, ako boli vyššie špecifikované. Keďže v deň zloženia sľubu poslanca pretrvávala nezlučiteľnosť funkcií podľa § 11 ods. 2 písm. b) zákona o obecnom zriadení, nemohlo dôjsť k platnému zloženiu sľubu a teda ani k vzniku funkcie poslanca obecného zastupiteľstva.

V tejto súvislosti je potrebné poukázať na to, že v zmysle cit. § 228a ods. 2 Zákonníka práce navrhovateľ potom, čo bol zvolený za poslanca obecného zastupiteľstva, keďže v dohode o pracovnej činnosti, ktorú uzavrel nebol dohodnutý spôsob jej skončenia, mal možnosť túto dohodu skončiť dohodou účastníkov k dohodnutému dňu, prípadne jednostrannou výpoveďou bez uvedenia dôvodu s 15-dennou výpovednou dobou, ktorá sa začína dňom, v ktorom sa písomná výpoveď doručila. Vychádzajúc z uvedeného, v prípade, žeby navrhovateľ dňom kedy bol zvolený za poslanca obecného zastupiteľstva a pre prípad neuzavretia dohody o skončení dohody o pracovnej činnosti dal výpoveď tejto dohody, 15-denná výpovedná lehota by uplynula pred dňom, kedy bol zložený poslancový sľub, tzn., že k uvedenému dňu by neexistovala nezlučiteľnosť funkcií podľa § 11 ods. 2 písm. b) zákona o obecnom zriadení. Vzťah, založený na základe dohody o pracovnej činnosti bol ukončený uplynutím doby, na ktorú bola táto dohoda uzavretá, tzn., dňom 30. 12. 2010, kedy bol navrhovateľ aj odhlásený z poistenia. To, že fakticky vykonal prácu v dňoch pred dohodnutým dňom skončenia platnosti dohody o pracovnej činnosti na veci nič nemení, resp. nemá na posúdenie tejto veci podstatný vplyv.

Súd zvážil všetky uvedené skutočnosti a na ich základe návrh navrhovateľa podľa § 250t ods. 4 O. s. p. pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 z. č. 757/2004 Z. z. v znení účinnom od 1. 5. 2011) ako nedôvodný zamietol. Súd vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania za splnenia podmienok uvedených v § 250f ods. 1, 2 O. s. p.

Navrhovateľovi právo na náhradu trov konania nepriznal v zmysle ods. 5 cit. zák. ustanovenia, pretože návrhu vyhovené nebolo.

Poučenie: Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné (§ 250v ods. 7 a § 246c ods. 1 O. s. p.).

V Košiciach 12. októbra 2011

JUDr. Tamara Sklenárová
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Lucia Konečná